

Entrevista Joan Francesc Mira

fessor d'història, que es va publicar el 2008. Tenia clar que no volia escriure una altra novel·la i em va venir al cap l'*Odissea*.

I una novel·la nova?

No! Estic pensant en una altra cosa, però no ho diré per mantenir el secret. Em costa rumiar-me les coses. Estic rellegint material del que estic maqui-nant fer i ja ho veurem.

Ha definit l'*Odissea* com una novel·la d'aventures.

Sí, però també és una novel·la d'idees, ètica i psicològica, les reaccions dels sentiments, les emocions, els odís, els amors... Té episodis violents, però és una obra refinada. Per exemple, la relació del fill, Telèmac, amb la mare, Penèlope, és d'una finor i d'una complexitat psicològica sensorial. Haurien d'inventar una paraula com *completud* pel fet que és una cosa sencera, completa, tancada. La recreació de l'experiència de viure és un dels cims de la bellesa i de la complexitat de la vida, dins una obra d'art inigualable.

A l'*Odissea* li aniria bé una versió cinematogràfica com la que va tenir l'*Iliada* amb Brad Pitt?

[Riu] Per l'amor de Déu, no! Cal dir que la Troia aquella del Brad Pitt era una cosa bastant ben feta, sobretot en el vestuari [riu] dels grecs, però el dels troians no l'encertaven. Algunes de les escenes dels combats estaven ben fetes, i punt. Fora d'això, Brad Pitt no té res a veure amb l'Aquilles de l'*Iliada*, però quan fan aquestes adaptacions ci-

'Ulysses i les sirenes', pintat per Herbert J. Draper ■ ARXIU

nematogràfiques solen ser un desastre tan gran com les sèries de televisió. Convertir aquests llibres en cinema no és difícil en relació amb determinades escenes, però sí en el conjunt. Transmetre el valor del conjunt de l'*Odissea* o de l'*Iliada* és tan complicat com intentar fer el lli-

L'*Odissea* és una novel·la d'aventures, però també d'idees i ètica

bre sencer. Precisament, el tram final de l'*Odissea* és el més fluix. Hi ha alguna teoria des de l'època dels dramàtics alexandrins que deien que l'*Odissea* s'acabava

abans. Molts dels filòlegs d'avui afirmen que la versió actual és la bona.

És inevitable parlar de la versió de Carles Riba.

Si jo hagués estat contemporani de Riba i de la mateixa edat, segurament també l'hauria feta diferent. No vol dir que sigui més o menys bona, sinó diferent. Si Riba hagués traduït l'*Odissea* ara, estic segur que l'hauria traduïda d'una altra manera, diferent de mi, afortunadament. Vull insistir en què un traductor dels clàssics ha de saber què vol. Tractant-se de textos remots en idioma, visió cultural, context i en el tractament de les metàfores, hi ha d'haver un punt en què tu has d'arribar-lo a dominar des de dins, des del mateix cor, mai com una cosa distant i allunyada sinó pròxima. Saber el que vols implica saber el que vols transmetre als lectors. Has de fer de transportista, no per lluir-te ni demostrar res, sinó per aproximar-la intervenint-hi al mínim possible. ■

L'artista Kel Domènech idea un circuit d'escultures inspirades en aquest moble

Besalú, on la cadira és art

Ramon Estéban
BESALÚ

Fa gairebé dues dècades, una trobada de joves artistes va deixar de llegat a Besalú quatre cadires escultura d'Ester Baulida, que encara es conserven al carrer Rocafort. L'any passat se'n hi va afegir una cinquena, de Duvan López, situada a la placeta de cal Campaner. A partir d'aquest singular patrimoni, l'artista local Kel Domènech –format en el camp de la restauració de mobles– proposa instaurar el costum d'anar incorporant una nova peça cada any o cada dos anys, per anar bastint d'aquesta manera un circuit d'obres d'art al barri antic que tingui de fil conductor una reflexió sobre el fet de seure. Les peces s'instal·larien a façanes de cases particulars. Predicant amb l'exemple, el mateix promotor ja n'ha posat una a la façana del seu domicili i galeria d'art, al carrer del Forn. Seguint l'estil que caracteritza la seva producció, Domènech ha bastit un moble que combina fragments de tres cadires d'estils i èpoques diferents.

El paper dels particulars
La idea de Domènech –vis-

Kel Domènech al balcó de casa seva i l'escultura que fa pocs dies va instal·lar a la façana ■ R.E.

Les peces s'instal·larien a les façanes que els propietaris oferirien als artistes

ta amb simpatia per l'Ajuntament – és que es convoqui un concurs i un jurat decideixi quina de les peces presentades es mereix restar a la via pública.

La tria s'hauria de fer amb la complicitat dels propietaris de les façanes que s'ofereixin per a aquesta iniciativa. "Potser haurem de pensar en una dotació econòmica per als artistes, però l'ideal seria donar-hi la volta, és a dir, que els creatius se sentissin recompensats amb el fet de tenir una cadira escultura a Besalú", comentava la setmana passada Kel Domènech, que pensa en la iniciativa privada –per exemple, fundacions– com a font de finançament. ■

Joan Miró, activista

Montse Frisach
BARCELONA

"Quan un artista parla des d'un país com el nostre, cruelment marginat per una història adversa, cal que faci sentir la seva veu pel món, per afirmar, contra totes les ignoràncies, tots els malentesos i totes les males fes, que Catalunya existeix, que és original i és viva." Són paraules d'un combatiu Joan Miró

de 86 anys, en acceptar el doctorat *honoris causa* per la Universitat de Barcelona el 1979.

En aquells moments, en plena Transició, la veu cívica de Miró es feia sentir, i molt, a través dels nombrosos cartells que creava per a les iniciatives socials, polítiques i culturals tant catalanes com internacionals. Omnim Cultural, el Congrés de Cultura Catalana, Salvat

Català, l'Avui, Edicions 62, el Centre Excursionista de Catalunya, l'Obra Cultural Balear, la Unesco, Amnistia Internacional i el Barça són algunes de les institucions per a les quals Miró va realitzar cartells, sempre de manera desinteressada, simplement perquè hi creia. El cartellisme mironià és una de les vessants més explícites del compromís social i polític del pintor

Agustí Alcoberro, director del Mhcat, amb un dels cartells que Miró va fer per al naixement de l'Avui ■ ANDREU PUIG

que connecta amb el fil conductor de la macroexposició *Joan Miró, l'escala de l'evasió*, recentment inaugurada a la Fundació Miró. El Museu d'Història de Catalunya (Mhcat) s'ha afegit a aquest esdeveniment oferint, en estreta col·laboració amb la fundació de Montjuïc, una mostra de cartells mironians com a complement de la retrospectiva. ■

* **Joan Miró. Cartells d'un temps, d'un país.** MHCAT. PLAÇA DE PAU VILA, 3. BARCELONA. FINS AL 18/3